

Ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí

Obdobie vykonania ex post hodnotenia (kalendárny polrok): I/2023

Gestor právneho predpisu: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu: Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na ex ante štádium hodnoteného právneho predpisu:
Regulácia č. 23: -
Regulácia č. 28: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/22291/1>
<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2017/504>
- Číslo legislatívneho procesu hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
Regulácia č. 23: -
Regulácia č. 28: LP/2017/504
Číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
Regulácia č. 23: -
Regulácia č. 28: 664

Ex post hodnotenie:

regulácie/regulácií jedného právneho predpisu

navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií

Tabuľka č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií):

Č. regulácie v Registri ex post	Dôvod zaradenia do Registra ex post JM 10.3.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokalizácia	Náklady Ex post v €	Náklady Ex ante v €	Rozdiel v €
28	JM 10.3 d)	Povinnosť zasielať evidenčné listy dôchodkového zabezpečenia zamestnávateľom do Sociálnej poisťovne	Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov § 231 ods. 1 písm. j)	210 458	-	-
23	JM 10.3 d)	Oznamovacia povinnosť zamestnávateľa pri pracovnej neschopnosti do 10 dní	Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov § 231	526 145	-	-

Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante):

EX POST										EX ANTE	EX POST - EX ANTE
Č. reg.	Dôvod zaradenia do Registra ex post JM 10.3.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokalizácia (číslo, §, ods.)	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. Subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnikateľa v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
28	d)	Povinnosť zasielať evidenčné listy dôchodkového zabezpečenia zamestnávateľom do Sociálnej poisťovne	Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov § 231 ods. 1 písm. j)	01.01.18	II. 2022	191 000	600 000	1	210 458	-	-
23	d)	Oznamovacia povinnosť zamestnávateľa pri pracovnej neschopnosti do 10 dní	Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov § 231	01.01.04	II. 2022	191 000	600 000	3	526 145	-	-

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

Osobitne pri každej regulácii s vplyvom na podnikateľské prostredie (PP) zhodnotenom v tabuľke č. 2 uveďte doplňujúce informácie tak, že môže byť skontrolovaný spôsob a správnosť výpočtov. Uveďte najmä, ako ste vypočítali vplyvy a z akého zdroja ste čerpali početnosti (uveďte aj internetový odkaz na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete). Jednotlivé regulácie môžu mať jeden alebo viac typov nákladov. Rozčleňte ich a vypočítajte v súlade s metodickým postupom.

<p>Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 2)</p>
<p>23. Oznamovacia povinnosť zamestnávateľa pri pracovnej neschopnosti do 10 dní. 28. Povinnosť zamestnávateľa zasielať evidenčné listy dôchodkového zabezpečenia do Sociálnej poisťovne.</p>
<p>Uveďte spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:</p>
<p>Kvantifikácia vplyvov bola uskutočnená na základe údajov poskytnutých Asociáciou priemyselných zväzov a dopravy a následne rozšírená na celé podnikateľské prostredie na základe kvalifikovaného expertného odhadu.</p>
<p>Uveďte zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):</p>
<p>Údaje použité pri kvantifikácii vplyvov vychádzajú z dotazníka, ktorý nám zaslala Asociácia priemyselných zväzov a dopravy. Konkrétne pri regulácii č. 23</p>
<p>1. Uveďte náklady, ktoré Vám hodnotená regulácia spôsobuje:</p> <p>a) Ekonomické náklady</p> <p>Pri plnom spracovaní ePN pri HPP tj. SP + ZP – cca 15 min. trvá 1 ePN - 3,88 eur / 1 PN</p> <p>Pri spracovaní ePN pri HPP voči ZP – cca 5 min. trvá 1 ePN - 1,30 eur / 1 PN</p> <p>b) Časové náklady - uveďte osobitne čas potrebný na prípravu a oznámenie pracovnej neschopnosti zamestnanca zdravotnej poisťovni (1 oznámenie / min.):</p> <p>Celkový čas na spracovanie PN (SP + ZP) odhadujeme približne na 15 minút Za ZP môže ísť o rozsah 5 minút bez prípadných opráv</p> <p>c) Iné</p>

2. Uveďte výšku Vašich nákladov spojených s prípravou a oznámením pracovnej neschopnosti zamestnanca zdravotnej poisťovni a popíšte spôsob, akým ovplyvňuje regulácia výšku týchto nákladov:

Z pohľadu celej APZD (cca 200 tis. zamestnancov na HPP) sú ročné náklady:

Pri plnom spracovaní PN: 713.920 eur
Pri spracovaní PN voči ZP: 239.200 eur

3. Uveďte koľko oznámení o pracovnej neschopnosti zamestnanca zdravotnej poisťovni ročne pripravujete a zasielate?

Na základe dát z členskej základne odhadujeme, že:

HPP – na každých 100 ZC odhadujeme približne 92 PN ročne
(Dohody – na každých 100 dohodárov odhadujeme približne 24 PN ročne)

Pri regulácii č. 28 nám boli poskytnuté nasledovné údaje:

1. Uveďte náklady, ktoré Vám hodnotená regulácia spôsobuje:

d) Ekonomické náklady (ročné)

Spracovanie 1 ELDP – 0,77 € / 1 ELPD, na každých 100 zamestnancov je to suma 70,84 eur.

- e) Časové náklady - uveďte osobitne čas potrebný na vyplnenie a odoslanie evidenčného listu dôchodkového poistenia (1 list / min):
- v elektronickom formáte

1 ELDP / 3 min pri kvalitných systémových nastaveniach

- v papierovom formáte

Máme za to, že papierová podoba ELDP od roku 2016 nie je možná a sama SP elektronickú podobu vyžaduje, ak žiadajú o úpravu ELDP z dôvodu rozdelenia VZ.

2. Uveďte sumu Vašich nákladov spojených s vyplnením a odoslaním evidenčného listu dôchodkového poistenia a popíšte spôsob, akým ovplyvňuje regulácia sumu týchto nákladov:

Celková suma za APZD (cca 200 tisíc zamestnancov) je 141.680 eur.

<p>Uveďte dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post): <i>Ak je rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post), vysvetlite dôvod rozdielu. Zároveň vysvetlite rozdiely v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch.</i></p>
<p>Rozdiel medzi predpokladanými nákladmi na reguláciu a zistenými nákladmi na reguláciu je spôsobený absenciou ex ante regulácie, ktorá nebola v prípade uvedených regulácii nikdy posúdená a vykonaná.</p>
<p>Uveďte vysvetlenie rozdielov v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch: <i>Ak v ex ante fáze nie sú vypočítané náklady na celé podnikateľské prostredie, tak uveďte „0“. Ak niektoré náklady regulácie nie sú predpokladané v ex ante fáze vôbec, tiež uveďte „0“ a uveďte prečo.</i></p>
<p>Rozdiel medzi predpokladaným a skutočným počtom dotknutých subjektov je spôsobený absenciou ex ante regulácie, ktorá nebola v prípade uvedených regulácii nikdy posúdená a vykonaná.</p>
<p>Uveďte dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:</p>
<p>Predmetná regulácia nebola v danej problematike posudzovaná.</p>

9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi

Závazný postup vykonania a povinné obsahové náležitosti vyhodnotenia

Konzultácie s dotknutými podnikateľskými subjektmi a ich zastupiteľskými organizáciami (ďalej len „účastníci“) tvoria povinnú súčasť ex post hodnotenia, keďže patria medzi základné predpoklady jeho užitočnosti (ďalej len „ex post konzultácie“). Hlavným účelom ex post konzultácií je získanie informácií o tom, ako funguje hodnotená regulácia v praxi, aké spôsobuje podnikateľom náklady a aké zmeny podnikatelia navrhujú na zlepšenie dotknutej oblasti podnikateľského prostredia.

Ex post konzultácie gestor právneho predpisu povinne uskutoční ešte pred vykonaním ex post hodnotenia; na dosiahnutie maximálneho efektu sa odporúča ich uskutočnenie aj po vykonaní ex post hodnotenia k jeho predbežnému zneniu.

*Ex post konzultácie gestor právneho predpisu povinne uskutoční vo forme **cielených** ex post konzultácií a zároveň aj vo forme **verejných** ex post konzultácií. Uskutočnenie ex post konzultácií je možné aj elektronicky, a to prostredníctvom e-mailovej komunikácie. Gestor právneho predpisu na vykonanie cielených ex post konzultácií priamo osloví účastníkov.*

*Zároveň gestor právneho predpisu na vykonanie verejných ex post konzultácií zašle ministerstvu hospodárstva informáciu o začatí ex post konzultácií na adresu expost@mhsr.sk. Ministerstvo hospodárstva informáciu o začatí ex post konzultácií zverejní na svojom webovom sídle počas obdobia určeného gestorom právneho predpisu, ktoré však **nemôže byť kratšie ako štyri kalendárne týždne**. Ministerstvo hospodárstva zároveň zašle internetový odkaz gestorovi právneho predpisu.*

Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:
<p>K obom hodnoteným reguláciám sa uskutočnili verejné ex post konzultácie a ciele ex post konzultácie.</p> <p>Verejné ex post konzultácie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v trvaní od 15. februára 2023 do 17. marca 2023; - vykonané formou zverejnenia dotazníka na stránke MPSVR SR; - zúčastnené podnikateľské subjekty: žiadne <p>Cielene ex post konzultácie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ciele oslovené podnikateľské subjekty: <ul style="list-style-type: none"> o Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR, Nevädzová 5, 82101 Bratislava, IČO: 17316561; o Republiková únia zamestnávateľov, Einsteinova 19, 85101 Bratislava, IČO 30854105; o Asociácia priemyselných zväzov a dopravy (APZD), Lamačská cesta 3C, 84104 Bratislava, IČO 50027514. <p>Vykonané formou zaslania dotazníka mailom zo dňa 15. februára 2023 a 17. februára 2023.</p> <p>Doručená odpoveď od ciele oslovených podnikateľských subjektov:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Asociácia priemyselných zväzov a dopravy (APZD), Lamačská cesta 3C, 84104 Bratislava, IČO 50027514. <p>Následne sa na pôde MPSVR uskutočnili so zástupcami APZD dve kolá rokovaní, k druhému rokovaniu boli prizvaní aj zástupcovia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky (MZ SR) a Národného centra zdravotníckych informácií (NCZI).</p>
Vznesené pripomienky účastníkov voči hodnoteným reguláciám:
<p>Regulácia č. 23</p> <p>Zamestnávatelia sú povinní oznamovať zdravotným poisťovniam počas dočasnej pracovnej neschopnosti (DPN) svojich zamestnancov skutočnosť, že majú nárok na náhradu príjmu počas prvých desiatich dní trvania dočasnej pracovnej neschopnosti. Je to tak z dôvodu, že zamestnanec, ktorý má nárok na náhradu príjmu počas trvania DPN, sa v tomto období stáva poistencom štátu, t. j. dochádza k zmene platiteľa poistného na zdravotné poistenie.</p> <p>Zároveň § 231 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení ukladá zamestnávateľom ďalšie oznamovacie povinnosti voči Sociálnej poisťovni, ktorá ich potrebuje k výkonu sociálneho poistenia z dôvodu vyplácania nemocenskej dávky zamestnancom pri DPN trvajúcej dlhšie než 10 dní.</p> <p>V praxi to znamená, že zamestnávatelia pri spracovávaní DPN oznamujú k jednej DPN informácie dvom rôznym subjektom, čo považujú za nadbytočné a administratívne náročnejšie.</p> <p>Regulácia č. 28</p> <p>Zamestnávatelia sa domnievajú, že všetky potrebné informácie týkajúce sa zamestnanca zasiela v priebežných mesačných výkazoch Sociálnej poisťovni. Tieto údaje potom v súčte po rokoch zasiela opätovne vo forme evidenčného listu dôchodkového poistenia (ELDP). Zamestnávatelia preto odporúčajú prehodnotiť danú povinnosť.</p>
Vznesené pripomienky účastníkov voči výkonu a fungovaniu hodnotených regulácií v praxi:
<p>Regulácia č. 23</p> <p>Súčasnú povinnosť zamestnávateľov oznamovať zdravotným poisťovniam pracovnú neschopnosť zamestnancov považujú za nadbytočnú. Ako dôvod uvádzajú skutočnosť, že zdravotná poisťovňa nie je poskytovateľom dávky nemocenského poistenia, a nevidia dôvod, prečo NCZI potrebuje informáciu o DPN. V prípade štatistických dát, alebo potvrdenia platieb voči poskytovateľom zdravotnej starostlivosti zastávajú názor, že zdrojom nemá byť povinnosť zamestnávateľa ale kontrolné mechanizmy jednotlivých zdravotných poisťovní. Elektronizáciou PN (ePN) je Sociálna poisťovňa zdrojom informácií aj pre zamestnávateľov, plná elektronizácia je povinná od 1.6.2023, čím sa povinnosť zamestnávateľov podľa ich názoru stane plne nadbytočnou, navyše ani evidencia</p>

vedená zamestnávateľmi nie je dokonalá – zamestnanec PN neoznami, PN je vystavená chybe a pod.

Regulácia č. 28

Súčasnú povinnosť zamestnávateľov predkladať ELDP považujú za nadbytočnú, ale zároveň si uvedomujú, že niektoré dáta poskytujú Sociálnej poisťovni len na ELDP.

Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov - návrhy na zmeny v právnych predpisoch s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:

Regulácia č. 23

1. Predstava zástupcov APZD a zároveň pôvodný podnet zástupcov zamestnávateľov na úpravu danej regulácie je taký, že pri spracovávaní jednej DPN, by oznámili všetky potrebné údaje Sociálnej poisťovni, ktorá by ďalej potrebné informácie posielala zdravotným poisťovniam (sprostredkované prostredníctvom NCZI). V danom prípade by bolo potrebné upraviť zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a novelizovať súvisiace právne predpisy vo vecnej pôsobnosti MZ SR.
2. Alternatívne navrhujú zmenu súčasnej oznamovacej povinnosti voči zdravotným poisťovniam na tzv. negatívnu oznamovaciu povinnosť. Zamestnávatelia by podľa tohto návrhu oznamovali údaje o DPN len tých zamestnancov, ktorým nevzniká nárok na náhradu príjmu pri DPN a u všetkých ostatných by platila domnienka, že nárok na náhradu príjmu pri DPN vznikol. Nakoľko podľa vyjadrenia APZD je neporovnateľne vyššie zastúpenie zamestnancov, ktorým nárok na náhradu príjmu pri DPN vznikne oproti tým, ktorým nárok nevznikne, takéto tzv. negatívne oznamovanie by bolo pre zamestnávateľov významne menej administratívne náročné. V danom prípade by bolo potrebné novelizovať len súvisiace právne predpisy vo vecnej pôsobnosti MZ SR.

Regulácia č. 28

Zástupcovia APZD navrhujú chýbajúce údaje doplniť na mesačný výkaz a následne zrušiť ELDP. Uvedomujú si, že takýto postup si vyžiada aj nárazové a hromadné vyplnenie ELDP za obdobie dôchodkového poistenia od roku 2004 (ak zamestnanie trvalo bez prerušenia) do zrušenia ELDP. Poukazujú tiež na to, že okamžitá zmena by bola technicky náročným procesom, ktorý si vyžiada zmenu informačných systémov Sociálnej poisťovne a aj zamestnávateľov. Alternatívne sa prikláňajú aj k názoru, že ak nebude možná okamžitá zmena, je potrebné k cieľu sa dopracovať postupne.

Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov – návrhy na zmeny aplikačnej praxe s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:

Ani pri jednej z hodnotených regulácií nie je možné upraviť aplikačnú prax bez predchádzajúcej úpravy súvisiacich právnych predpisov.

Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny v právnych predpisoch:

Regulácia č. 23

Pôvodný návrh zamestnávateľov, ktorý smeroval k odstráneniu oznamovacej povinnosti zamestnávateľov voči zdravotným poisťovniam o DPN zamestnancov, ktorým vznikol nárok na náhradu príjmu a jej prenos na Sociálnu poisťovňu od prvého dňa vzniku DPN považuje MPSVR SR nerealizovateľný z viacerých dôvodov. Sociálna poisťovňa nedisponuje údajmi o vzniku DPN počas prvých desiatich dní DPN ani údajmi o zdravotnej poisťovni poistencov. Iba zamestnávateľ disponuje údajmi o DPN svojich zamestnancov počas prvých desiatich dní a zároveň má vedomosť o nároku na náhradu príjmu pri DPN. MPSVR SR považuje za neprípustné, aby Sociálna poisťovňa disponovala citlivými informáciami, ktoré nesúvisia s výkonom sociálneho poistenia, navyše viackrokový prenos dát (zamestnávateľov – Sociálna poisťovňa - Úrad pre dohľad nad zdravotnou

starostlivosťou – zdravotná poisťovňa) by bol neefektívny. **S uvedeným návrhom MPSVR SR zásadne nesúhlasí.**

S ohľadom na povinnosť lekárov potvrdzovať DPN elektronicky od 1. júna 2023 (s výnimkou lekárov špecialistov, pre ktorých bude povinnosť potvrdzovať DPN elektronicky od 1. januára 2024) sa počas konzultácií rokovalo o možnosti poskytovania údajov o DPN zamestnancov zdravotným poisťovňiam priamo z databázy NCZI, s ktorou sú zdravotné poisťovne vzájomne prepojené. V ďalšom kole konzultácií sa uskutočnilo rokovanie za účasti zástupcov MZ SR a NCZI, na ktorom sa účastníci zhodli, že **uvedený spôsob výmeny dát nie je možný**, nakoľko NCZI nedisponuje a ani v budúcnosti pri plne funkčnej ePN nebude disponovať informáciami o zamestnávateľovi zamestnanca, nakoľko cez NCZI zašifrované údaje o DPN zamestnanca len prechádzajú ďalej do systému Sociálnej poisťovne. Prístup k informácii o zamestnávateľovi zamestnanca má len lekár a občan.

Ako riešením sa momentálne javí návrh zástupcov APZD, ktorého realizácia by predstavovala zníženie administratívnej náročnosti personalistov pri spracovávaní DPN, aj keď nie jej úplné odstránenie. Návrh spočíva v zmene súčasnej oznamovacej povinnosti na tzv. negatívnu oznamovaciu povinnosť. Zamestnávateľia by podľa tohto návrhu oznamovali údaje o DPN len tých zamestnancov, ktorým nevzniká nárok na náhradu príjmu pri DPN a u všetkých ostatných by platila domnienka, že nárok na náhradu príjmu pri DPN vznikol. Nakoľko podľa vyjadrenia APZD je neporovnateľne vyššie zastúpenie zamestnancov, ktorým nárok na náhradu príjmu pri DPN vznikne oproti tým, ktorým nárok nevznikne, takéto tzv. negatívne oznamovanie by bolo pre zamestnávateľov významne menej administratívne náročné. Účastníci rokovaní sa predbežne stotožnili s uvedeným návrhom. Pre zavedenie uvedenej zmeny je však podmienkou, aby bola ePN plne funkčná v praxi (očakávanie je rok 2025) a zároveň je potrebné pripraviť novelizáciu súvisiacich právnych úprav k danej problematike, ktoré sú však mimo vecnej pôsobnosti MPSVR SR. **Nakoľko však ide o problematiku mimo vecnej pôsobnosti MPSV SR, nemôžeme z pohľadu gestora k tomuto návrhu zaujať odborné stanovisko.**

MPSVR SR vynaložilo veľké množstvo času a energie za účelom vysporiadania sa s požiadavkou zamestnávateľov na úpravu danej regulácie. Po vzájomnom spresnení informácií sa účastníci konzultácií zhodli na skutočnosti, že nie je možné preniesť oznamovaciu povinnosť zamestnávateľov o DPN svojich zamestnancov a ich nároku na náhradu príjmu zdravotným poisťovňiam na Sociálnu poisťovňu a preto z pohľadu MPSVR SR považujeme túto tému za vyriešenú.

Regulácia č. 28 – takáto zmena si vyžiada

1. zmenu mzdových informačných systémov zamestnávateľov,
2. hromadný zber dát z poisťných pomerov trvajúcich v čase zavedenia zmeny,
3. prípravu informačného systému SP, ktorý bude schopný prijímať a
 - ❖ spracovať hromadne odovzdané ELDP s údajmi za obdobie pred zmeny,
 - ❖ priebežne evidovať, kontrolovať a opravovať dáta na ročnej báze a v tvare potrebnom na rozhodovanie o dávkach sociálneho poistenia.

V záujme hospodárneho vynakladania finančných prostriedkov je potrebné najprv sa vysporiadať s tým, či prichádza do úvahy možnosť opätovného zavedenia ročného zúčtovania alebo spojenia odvodov a daní (Unitas).

Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny aplikačnej praxe:

-

Lehota na vykonanie povinnosti ex post hodnotenia podľa bodu 10.6. jednotnej metodiky sa predĺži o jeden kalendárny polrok, ak podnikateľské subjekty počas tejto lehoty neprejavia záujem o ex post konzultácie, a to aj napriek ich cielenému osloveniu, alebo o ex post konzultácie prejavia záujem až po ich opakovaní. V takomto prípade gestor právneho predpisu v lehote na vykonanie povinnosti ex post hodnotenia podľa bodu 10.6. jednotnej metodiky zašle ministerstvu hospodárstva na adresu expost@mhsr.sk oznámenie o tejto skutočnosti, ktorú ministerstvo hospodárstva vyznačí v Registri ex post.

Povinnosť vykonať ex post hodnotenie zaniká po tom, čo podnikateľské subjekty ani v predĺženej lehote na vykonanie povinnosti ex post hodnotenia opakovane neprejavia záujem o ex post konzultácie, a to aj napriek ich cielenému osloveniu. Gestor právneho predpisu oznámi skutočnosť podľa predchádzajúcej vety ministerstvu hospodárstva na adresu expost@mhsr.sk, ktoré ju po jej overení vyznačí v Registri ex post.

9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia

Vypracujte pre každú reguláciu osobitne odpovede na nasledujúce otázky:

<p>Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 1).</p>
<p>23. Oznamovacia povinnosť zamestnávateľa pri pracovnej neschopnosti do 10 dní. 28. Povinnosť zamestnávateľa zasielať evidenčné listy dôchodkového zabezpečenia do Sociálnej poisťovne.</p>
<p>Aký je dôvod vzniku regulácie a problém, ktorý má riešiť?</p>
<p>Regulácia č. 23</p> <p>§ 231 Zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (zákon o sociálnom poistení) ukladá zamestnávateľom povinnosti, ktorých plnenie je nevyhnutné pre riadne vykonávanie základného sociálneho poistenia. Pokiaľ ide o povinnosti v oblasti nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti, zákon o sociálnom poistení prebral s menšími zmenami úpravu povinností zamestnávateľov podľa právnej úpravy účinnej pred 1. januárom 2004. Keďže do sociálneho poistenia bolo začlenené aj úrazové poistenie, stanovuje zákon o sociálnom poistení aj základné povinnosti zamestnávateľa v tejto oblasti.</p> <p>Zamestnávateľ je povinný odstúpiť pobočke tlačivo o DPN zamestnanca trvajúcej dlhšie ako 10 dní z dôvodu, že za predpokladu splnenia zákonných podmienok má poistenec počínajúc jedenástym dňom trvania DPN nárok na nemocenské, ktoré vypláca Sociálna poisťovňa, ale len v prípade, DPN nebola zaznamenaná v systéme elektronickej PN. Po prechode na plne funkčný systém elektronickej PN (účinnosť o 1. 6. 2023/ 1. 1. 2024 špecialisti) uvedená povinnosť zamestnávateľovi zanikne.</p> <p>Nad rámec regulácie - zamestnanec má pri DPN nárok náhradu príjmu, ktorú mu vypláca zamestnávateľ a to od prvého do desiateho dňa trvania DPN. Počas tohto obdobia sa zo zamestnanca, ktorý má nárok na náhradu príjmu stáva poistenec štátu na zdravotné poistenie (vecná pôsobnosť MZ SR). Z dôvodu, že dochádza k zmene platiteľa poistného a aby mohla zdravotná poisťovňa požiadať o zaplatenie poistného za takéhoto zamestnanca štát, musí zamestnávateľ zdravotnú poisťovňu informovať o skutočnosti, že zamestnanec je DPN a má nárok na náhradu príjmu. Uvedené však nespadá pod gesciu MPSVR SR.</p>

<p>Regulácia č. 28.</p> <p>ELDP slúži na oznámenie hodnoverných dát pochádzajúcich z poistného pomeru zamestnanca u daného zamestnávateľa na účely rozhodovania o nároku na dôchodkovú dávku. Obsahuje dáta, ktoré sa čiastočne prekrývajú s dátami oznámenými zamestnávateľom priebežne počas trvania poistného pomeru na mesačných výkazoch poistného, resp. z niektorých mesačných dát je možné vytvoriť dáta ročné, ktoré sú na účely rozhodovania o nároku na dôchodok potrebné. ELDP na rozdiel od mesačného výkazu sa vyplňuje v čase ukončenia pracovného pomeru alebo v čase uplatnenia nároku na dôchodkovú dávku, preto obsahuje už dáta aktuálne k dátumu ich ukončenia, teda už sú konsolidované. Mesačné výkazy obsahujú dáta aktuálne tiež v čase ich vyplnenia, preto v prípade zistenia chýb, nezrovnalostí bude nevyhnutné tieto chyby priebežne a opakovane opraviť a oznámiť, a to spätne bez akéhokoľvek časového obmedzenia (napríklad aj keď sa chyba zistí po 20 rokoch).</p>
<p>Aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému? Sú splnené jej ciele, určené v ex ante doložke vybraných vplyvov?</p>
<p>Regulácia č. 23</p> <p>Ambíciou regulácie nebolo nikdy riešiť konkrétny problém, ale nastaviť základné a nevyhnutné povinnosti zamestnávateľov tak, aby bolo možné priebežné a riadne vykonávanie základného sociálneho poistenia.</p> <p>Na základe vyššie uvedeného považujeme cieľ za splnený.</p> <p>Regulácia č. 28</p> <p>Problém nie je vyriešený. K hodnotenej regulácii sa v rámci konzultácií vyjadril len jeden subjekt, preto názor na ďalší postup, zmenu nemožno považovať za reprezentatívny. MPSVR SR tiež nie je známe, či návrh na zrušenie povinnosti pochádza od jedného alebo viacerých subjektov, tzn. nie je preukázaná váha návrhu na zrušenie tejto povinnosti.</p> <p>V súčasnej politickej situácii nie je možné garantovať obnovenie ročného zúčtovania, zjednotenie výberu daní a odvodov a pod., ktoré by vylúčili dôvod existencie ELDP. Preto rozhodnutie o ďalšom postupe odporúčame odložiť minimálne o rok, kedy sa posúdi aká je pravdepodobnosť dosiahnutia cieľa v budúcnosti.</p>
<p>Vyskytli sa nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie?</p>
<p>Regulácia č. 23</p> <p>V kontexte s oznamovacou povinnosťou zamestnávateľov zdravotným poisťovním o nároku na náhradu príjmu pri DPN zamestnancov, (vecná pôsobnosť MZ SR) APZD avizovala, že zamestnávateľ pri spracovávaní jednej DPN svojho zamestnanca musí vstupovať do dvoch informačných systémov. To si žiada dlhší čas, podľa údajov APZD je pri jednej ePN potrebných cca 15 minút času na oznámenie potrebných údajov Sociálnej poisťovni a zdravotným poisťovním, pričom oznamovanie údajov len zdravotnej poisťovni trvá cca 5 minút.</p> <p>Regulácia § 231 zákona o sociálnom poistení je napriek tomu opodstatnená v aktuálnom znení v plnej miere.</p> <p>Regulácia č. 28</p> <p>Právna úprava, ktorá mala od 1. januára 2023 zaviesť povinnosť ročného zúčtovania, ktoré by malo ukončiť povinnosť predkladania ELDP, bola zrušená Dôvod predkladania ELDP zamestnávateľmi je preto stále opodstatnený.</p>
<p>Je vzhľadom k predchádzajúcim otázkam existencia regulácie stále opodstatnená?</p>
<p>Regulácia č. 23</p>

Áno, hodnotená regulácia je naďalej potrebná a je vhodným nástrojom pre riadne vykonávanie základného sociálneho poistenia, konkrétne nemocenského poistenia v plnej miere. Riešenie je primerané voči nákladom, ktoré prináša podnikateľskému prostrediu.

Regulácia č. 28

Áno. Náklady podnikateľského prostredia sú závislé od toho, ktorú z troch možných foriem využívajú (papierovo, manuálne vyplnený a elektronicky zaslaný elektronický formulár, automaticky vyplnený a elektronicky zaslaný elektronický formulár). Riešenie považujeme za primerané voči nákladom.

Alternatívne riešenia z pohľadu gestora:

Regulácia č. 23

Administratívny problém zamestnávateľov, ktorý vyplynul zo stretnutí z APZD a ktorý nepadá pod gesciu MPSVR SR, navrhli APZD, NCZI a MZ SR riešiť tak, že sa súčasná oznamovacia povinnosť voči zdravotným poisťovniam o DPN zamestnancov, ktorým sa vypláca náhrada príjmu zmení na tzv. negatívnu oznamovaciu povinnosť, čo by znamenalo, že sa budú oznamovať len tí zamestnanci, ktorí nemajú nárok na náhradu príjmu. Uvedená zmena je však plne v kompetencii MZ SR.

Je možné dosiahnuť cieľ hodnotenej regulácie jej zmenou alebo zmenou aplikačnej praxe (bez zmeny regulácie) tak, že menej zatažuje podnikateľské prostredie? (t. j. spôsobuje nižšie náklady, nižšie bariéry vstupu na trh, nižší negatívny vplyv na produktivitu, konkurencieschopnosť a pod.)

Regulácia č. 23

Hodnotená regulácia je naďalej potrebná a bez nej nie je možné zabezpečiť riadne vykonávanie základného sociálneho poistenia, konkrétne nemocenského poistenia. V uvedenom prípade nie je možné zmeniť aplikačnú prax bez zmeny regulácie.

Regulácia č. 28

Hodnotená regulácia je naďalej potrebná a bez nej nie je možné zabezpečiť riadne vykonávanie základného sociálneho poistenia, konkrétne dôchodkového poistenia. V uvedenom prípade nie je možné zaviesť zmenu aplikačnej praxe bez zavedenia ďalšej povinnosti zameranej na zber údajov za obdobie poistenia pred zrušením povinnosti predkladať ELDP.

Výsledok ex post hodnotenia - návrh:

ponechať reguláciu upraviť reguláciu zrušiť reguláciu bez náhrady

upraviť aplikačnú prax

*Ak navrhujete reguláciu **upraviť**, tak uveďte ako, akých právnych predpisov (vrátane súvisiacich právnych predpisov) sa úprava dotkne a k akému dátumu účinnosti.*

*Ak navrhujete reguláciu **zrušiť bez náhrady**, tak k akému dátumu účinnosti?*

*Ak navrhujete **upraviť aplikačnú prax**, tak uveďte ako a k akému termínu.*

*Ak navrhujete reguláciu **ponechať bez zmeny**, tak uveďte dôvod.*

Regulácia č. 23

Hodnotenú reguláciu je potrebné ponechať, nakoľko je nevyhnutná pre riadne vykonávanie základného sociálneho poistenia, konkrétne nemocenského poistenia, regulácia dosahuje svoje ciele, pričom jej náklady nie sú neprimerane vysoké vo vzťahu k prínosom a neexistuje vhodnejšia alternatíva riešenia problému.

Regulácia č. 28

Hodnotenú reguláciu je potrebné ponechať, nakoľko je nevyhnutná pre riadne vykonávanie základného sociálneho poistenia, konkrétne dôchodkového poistenia, regulácia dosahuje svoje ciele, pričom jej náklady nie sú neprimerane vysoké vo vzťahu k prínosom a neexistuje vhodnejšia alternatíva riešenia problému.

9.4 Stanovisko ministerstva hospodárstva k vykonanému ex post hodnoteniu (vyplní ministerstvo hospodárstva)

A. Stanovisko k spôsobu vykonania ex post hodnotenia v zmysle jednotnej metodiky:

Gestor právneho predpisu (ďalej len „gestor“) v časti 9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií v Tabuľke č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií (ďalej len „tabuľka č. 1“) doplnil požadované údaje. Predpokladané náklady neboli vyčíslené. Skutočné náklady gestor vyčísľil konkrétnou sumou, pričom nasledujúca Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (ďalej len „tabuľka č. 2“) obsahuje údaje. Tabuľku č. 1 a tabuľku č. 2 gestor skopíroval z Prílohy č. 9b jednotnej metodiky. Dopĺňajúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante gestor vyplnil. Výpočet vplyvov na podnikateľské prostredie bol vypracovaný na základe uvedeného spôsobu. Keďže ex ante analýza hodnotenej regulácie nebola vykonaná, rozdiel v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch nevznikol a taktiež nebolo možné uviesť dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov.

V časti 9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi (ďalej len „ex post konzultácie“) gestor jednotlivo a prehľadne uviedol účastníkov, formu, termíny a časový rozsah ex post konzultácií. Gestor vykonal ex post konzultácie vo forme verejnej ex post konzultácie zverejnením oznámenia o začatí verejnej ex post konzultácie na webovom sídle Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „Ministerstvo hospodárstva“), a to v požadovanom trvaní. Gestor v rámci ex post konzultácií vykonal aj cieleňé ex post konzultácie formou cieleňého oslovenia vybraných subjektov. Počas trvania ex post konzultácií sa zapojil 1 podnikateľský subjekt (ďalej len „účastník“). O ex post konzultácie bol prejavovaný záujem a z tohto dôvodu boli vykonané úspešne. V rámci ex post konzultácií účastník vzniesol pripomienky voči hodnotenej regulácii a voči jej výkonu a fungovaniu v praxi, ktoré gestor uviedol v príslušnom textovom poli. Okrem vznesených pripomienok účastník v rámci ex post konzultácie poskytol alternatívne riešenia, ktoré spočívajú v návrhoch na zmeny v právnych predpisoch s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia. Gestor následne poskytnuté alternatívne riešenia vyhodnotil.

Gestor v časti 9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia vyplnil všetky požadované údaje. Dôvod vzniku regulácie a podstata riešeného problému boli gestorom definované. Gestor určil, aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému. Nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie podľa gestora nevznikli a existencia regulácie je stále opodstatnená. Na záver gestor označil výsledok ex post hodnotenia, resp. návrh, a to ponechať reguláciu.

B. Stanovisko k ex post hodnoteniu jednotlivých regulácií:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradíte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako je použitý v tabuľke č. 1)

28. Povinnosť zasielať evidenčné listy dôchodkového zabezpečenia zamestnávateľom do Sociálnej poisťovne.

Stanovisko k pôsobeniu regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:
Regulácia zabezpečuje riadne vykonávanie základného sociálneho poistenia, konkrétne dôchodkového poistenia. Regulácia dosahuje svoje ciele, pričom jej náklady nie sú neprimerané vysoké vo vzťahu k prínosom a neexistuje vhodnejšia alternatíva riešenia problému.
Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:
Alternatívne riešenie uvedené účastníkom bolo vyhodnotené gestorom, pričom následne gestor uviedol, že z jeho pohľadu to nie je vhodné alternatívne riešenie, ktoré môže zlepšiť podnikateľské prostredie.
Odporúčenie:
☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady ☐ upraviť aplikačnú prax
Ak ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:
Ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu ponechať, avšak vzhľadom na poskytnuté návrhy alternatívnych riešení a návrhy na úpravu od účastníkov konzultácií a komplexnosť problematiky je potrebná ďalšia široká diskusia so všetkými zainteresovanými stranami. V záujme hospodárneho vynakladania finančných prostriedkov je potrebné najprv sa vysporiadať s tým, či prichádza do úvahy možnosť opätovného zavedenia ročného zúčtovania alebo spojenia odvodov a daní (Unitas).
Stanovisko z hľadiska Mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov:
Vzhľadom na skutočnosť, že ex ante náklady regulácie neboli vyčíslené, nevznikol rozdiel medzi ex ante a ex post nákladmi. Z uvedeného dôvodu sa bod 6.13 Jednotnej metodiky z hľadiska mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov neuplatňuje.